

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

Pelastussuunnitelma

SÄRKÄNNIEMI- SUUNNISTUS

Suunnitelman tarkoitus

Tämän pelastussuunnitelman tarkoitus on ohjata tapahtuman toimeenpanoon osallistuvaa henkilökuntaa turvallisuusasioissa sekä selkeyttää turvallisuuden vastuita ja velvoitteita.

Tämän yleisötapahtuman toimeenpanoon osallistuvat tahot sitoutuvat noudattamaan pelastussuunnitelmaa ja parantamaan sen avulla kaikkien yhteistä turvallisuutta!

Tapahtuman yleistiedot:

Tapahtuman nimi:	Särkänniemi suunnistus
Tapahtuman ajankohta: päivämäärät ja kellonajat	16.5.2026 klo 9.00-12.00
Tapahtumapaikka: nimi, osoite ja kunta	Särkänniemen elämyspuisto, os. Laiturikatu Tampere
Tapahtuman järjestäjä: vastuullisen järjestäjän nimi, y-tunnus, yhteystiedot	KOOVEE suunnistus

Kilpailun johtaja: <i>nimi ja yhteystiedot</i>	Tuuli Kaukolinna 050 5439033
Tapahtuman turvallisuudesta vastaava: <i>nimi ja yhteystiedot</i>	Teuvo Saarinen 040 5164157
Tapahtuman turvallisuushenkilöstö:	Järjestäjien toimihenkilöitä sijoitettu siten, että kaikki rastipisteet ja radat ovat jonkun näkösällä.
Kohderyhmä: <i>aikuisia, lapsia, vanhuksia, liikuntarajoitteisia, jne.</i>	ikähaitari 4-16v lapsia sekä huoltajat.
Tapahtuman kuvaus: <i>tarkka kuvaus tapahtumasta ja sen kulusta, ohjelmasta jne.</i>	Perinteinen lasten suunnistustapahtuma elämyspuiston alueella. pienemmät lapset liikkuvat saattajien (huoltajan) seurassa.8v ik'äisistä ylöspäin itsenäisesti.
Arvio henkilömäärästä: <i>arvio samanaikaisesti läsnä olevien henkilöiden määrästä (yleisö, henkilökunta, esiintyjät, oheispalveluiden tuottajat, kilpailijat jne.)</i>	kilpailevia lapsia n. 800 kpl. sen lisäksi huoltajat (aikuiset) tapahtuma ohi ennen kuin elämyspuisto avautuu muulle yleisölle.
Tapahtumapaikan erityispiirteet: <i>kiipeämis- ja putoamismahdollisuus, vesistö, iso liikenneväylä, syrjäinen sijainti, pimeys, tapahtuma maastossa, huonot tieyhteydet, saari jne.</i>	osittain vauhdikasta juoksua, jossa kaatuminen on suurin riski. sen vuoksi kilpailualue on tarkkailun alla.

TAPAHTUMAN VAAROJEN JA RISKIEN SELVITYS JA ARVIOINTI SEKÄ TAPAHTUMAN TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

Tapahtuman vaarat ja riskit on selvitetty ja arvioitu. Jokaisen tapahtuman toteuttamisesta vastaavan henkilön on tiedostettava mitä vaaroja ja riskejä tapahtumaan kohdistuu, mistä ne voivat aiheutua ja mitä seurauksia niillä voi olla. Jokaista havaittua riskiä ja vaaraa varten on suunniteltu ennaltaehkäisevät järjestelyt, varautumisjärjestelyt sekä ohjeet toimintaan riskin toteutuessa. Jokaisen tapahtuman toteuttamisesta vastaavan henkilön on omaksuttava nämä asiat. Tapahtuman henkilökunta on myös koulutettu ennaltaehkäiseviin järjestelyihin, varautumisjärjestelyihin ja toimintaohjeisiin vaaran tai riskin toteutuessa. Vastuut on jaettu selkeästi kunkin riskin osalta. Vaaran tai riskin toteutuessa seurauksia voivat olla esimerkiksi tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, henkilövahingot tai irtaimistovahingot.

Vaara/riski	Tapaturmat ja sairaskohtaukset
Syyt	<ul style="list-style-type: none"> - kompastuminen, kaatuminen, liukastuminen tai putoaminen muun muassa tapahtuma-alueen lattian, maaston tai rakenteiden epätasaisuudesta johtuen - viallinen sähkölaite tai -johto - liikenne - lämmin tai kylmä ilma - muut tunnistetut syyt?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Huomioidaan ja puututaan maaston ja rakenteiden liukkauteen ja epätasaisuuteen. - Suojataan kulkureiteillä olevat johdot kaapelikouruilla tms. Ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja. - Ohjeistetaan yleisöä varautumaan sään mukaisesti. Varmistetaan, että henkilökunnalle ja asiakkaille on tarjolla vettä. - Tarkkaillaan asiakkaiden kuntoa ja puututaan ennaltaehkäisevästi. - Varataan riittävästi ensiaputaitoista henkilöstöä. Ensiapupiste sijoitetaan näkyvästi ja pisteelle varataan riittävästi ensiapuvälineistöä. - muut järjestelyt?
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Turvallisuudesta vastaava.

Vaara/riski	Tulipalo
Syyt	<ul style="list-style-type: none"> - viallinen sähkölaite tai -johto - tupakointi - muut tunnistetut syyt?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja. Sähkölaitteet suojataan sateelta ja kosteudelta. Vialliset sähkölaitteet tai -johdot poistetaan käytöstä. - Sallitaan tupakointi vain merkityillä alueilla. Tupakointi on ehdottomasti kielletty nestekaasun sekä muiden (palo)vaarallisten kemikaalien käyttö-, säilytys- ja varastointipaikkojen läheisyydessä. Varataan tupakointialueelle palamattomasta materiaalista valmistetut tuhkakupit ja niiden tyhjennysastiat. - Varmistetaan, että ruoanvalmistuspisteiden läheisyydessä ei ole palavaa materiaalia. Varmistetaan kunkin laitteen vaatimasta riittävästä suojaetäisyydestä. - Pidetään poistumisreitit esteettöminä ja helposti avattavina. - Pidetään pelastustiet esteettöminä. - Varmistetaan, että palo-ovet ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Palo-ovia ei kiillata auki. - Käytetään vaikeasti syttyviä sisusteita. - Varataan riittävästi alkusammutuskalustoa. Alkusammutuskalusto merkitään ja sijoitetaan asianmukaisesti. - muut järjestelyt?
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Turvallisuudesta vastaava

Vaara/riski	Sääolosuhde
Syyt	<ul style="list-style-type: none"> - poikkeuksellisen lämmin tai kylmä ilma - kova tuuli, myrsky, rankkasade, ukkonen, salamointi - muut tunnistetut syyt?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Seurataan sääolosuhteita ja tiedotuksia ennen tapahtumaa ja tapahtuman aikana. Reagoidaan tilanteisiin ennaltaehkäisevästi. Perutaan tai keskeytetään tapahtuma tarvittaessa. - Ohjeistetaan yleisöä varautumaan sään mukaisesti. Varmistetaan, että henkilökunnalle ja asiakkaille on tarjolla vettä. - Kiinnitetään tilapäiset rakenteet asianmukaisin painoin. Tarkastetaan kaikkien tilapäisten rakenteiden kunto ennen tapahtuman alkua ja säännöllisesti tapahtuman aikana. Vaaditaan suurista tilapäisistä rakenteista pystytystodistukset. Tunnetaan tilapäisten rakenteiden tuulirajat ja tiedetään, miten toimitaan tuulen ylittäessä tietyt rajat. - Suositetaan materiaalivalinnoissa tuulta läpäiseviä materiaaleja. - muut järjestelyt?
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Turvallisuudesta vastaava

Vaara/riski	Väentungos
Syyt	<ul style="list-style-type: none"> - tapahtumaan kohdistuva suuri kiinnostus - yhtäaikaisesti saapuva tai poistuva suuri ihmismäärä - ihmisten pakkautuminen esimerkiksi lavan eteen - poistumisreittien puutteellisuus - yleisön ohjeistuksen ja opastuksen puute - muut tunnetut syyt?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Määritellään tapahtuman maksimihenkilömäärä etukäteen ja alueen/tilan maksimihenkilökapasiteettia noudatetaan. Tarvittaessa alueelle pääsyä rajoitetaan. Varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä aittaa ja sulkunauhaa alueen sulkua ja kulun rajoittamista varten. - Suunnitellaan tapahtuma-alue palvelemaan maksimihenkilömäärää, varataan riittävästi vapaata tilaa, suunnitellaan tapahtuman sisäiset kulkureitit ja sijoitetaan tapahtuman tilapäiset rakenteet asianmukaisesti. - Suunnitellaan poistumisreitit asianmukaisesti ja merkitään ne näkyvästi. Poistumisreitit pidetään esteettöminä ja helposti avattavina. - Varataan kattava äänentoistojärjestelmä tai megafonit, joilla yleisöä voidaan tarvittaessa opastaa. - muut järjestelyt?
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Turvallisuudesta vastaava

Vaara/riski	Häiriökäyttäytyminen
Syyt	<ul style="list-style-type: none"> - tapahtuman huonot järjestelyt (esimerkiksi jonottaminen, huono aluesuunnittelu) - muut tunnetut syyt?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Suoritetaan tapahtuma-alueella jatkuvaa valvontaa. - Varataan riittävästi henkilökuntaa ja järjestyksenvalvojia. - muut järjestelyt?
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Turvallisuudesta vastaava

Vaara/riski	Jokin muu, mikä?
Syyt	
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	
Vastuut	

1. YKSITYISKOHTAISET TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

Alkusammutuskalusto

Särkänniemen omat käsisammuttimet

Laatu	Määrä (kpl)
Jauhesammutin (6 kg)	
Nestesammutin (6 l)	
Vaahtosammutin (6 l)	
Hiilidioksidisammutin (co ₂ , 5 kg)	
Pikapaloposti	
Sammutuspeite	
Muu, mikä?	

Alkusammutuskalusto on merkitty opastein ja kaikki alkusammuttimet ovat esteettömästi saatavilla. Opasteiden näkyvyyden osalta on otettu huomioon tilapäiset rakenteet ja sisusteet. Alkusammutuskaluston käytettävyys ja esteettömyys tarkastetaan ennen tapahtuman alkua sekä säännöllisesti tapahtuman aikana. Liitteenä olevaan pohjakarttaan on merkitty alkusammutuskaluston sijainnit.

Ensiapujärjestelyt

yhdessä särkänniemen EA ryhmän kanssa.

TAI

Ensiaputaitoista henkilöstöä on varattu riittävästi tapahtuman riskit huomioiden. Myös ensiapumateriaalia on varattu riittävästi ja ensiapupiste on merkitty näkyvästi. Ensiavun vastuhenkilö, muu ensiapuhenkilöstö ja ensiapumateriaali on kuvattu alla olevassa ensiaputaulukossa. Liitteenä olevaan pohjakarttaan on merkitty ensiapupisteen sijainti.

Ensiavun vastuhenkilö	Nimi: Jari Peltonen Puhelin: 045 6750072 Sähköposti: jari.peltonen1@outlook.com			
EA-henkilöstö		Määrä	Koulutus	Päivystysaika
	Johto	1		
	Päivystäjät	1		
Ensiapumateriaali	loukkaantumisiin varattuja EA välineitä.			

Henkilömäärä

Tapahtuma järjestetään (<i>raksita oikea ruutu tai ruudut</i>)	Ulkotiloissa	Sisätiloissa
Arvio samanaikaisesti läsnä olevan yleisön maksimimäärästä	n.1000	
Arvio samanaikaisesti läsnä olevan henkilökunnan määrästä	n.100	
Tapahtumatilan, yleisöteltan tai muun vastaanavan rakennelman maksimihenkilömäärä	<i>infotelilta ja tulospalveluteltta, jossa vain muutamia henkilöitä kerrallaan.</i>	

Palo-osastointi

Tapahtuman aikana palo-osastointia ei heikennetä. Palo-ovet ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Palo-ovia ei kiilata auki. Palo-osastoinnin asianmukaisuus tarkastetaan ennen tapahtuman alkua sekä säännöllisesti tapahtuman aikana.

Pelastustiet ja muut ajoreitit tapahtumapaikalle

Pelastustie on hälytysajoneuvoille tarkoitettu ajotie. Pelastusteiden ja muiden ajoreittien esteettömyys tarkastetaan ennen tapahtuman alkua sekä säännöllisesti tapahtuman aikana. Liitteenä olevaan pohjakarttaan on merkitty pelastusteiden ja muiden ajoreittien sijainnit.

Tapahtuman henkilökunta on koulutettu opastamaan pelastuslaitos onnettomuuspaikalle onnettomuuden sattuessa. Pelastuslaitoksen opastamisen osalta vastuut on jaettu selkeästi.

Poistumisjärjestelyt

Ennen tapahtuman alkua ja säännöllisesti tapahtuman aikana varmistetaan, että kaikki poistumistiet ovat esteettömät ja avaimitta avattavissa poistumissuuntaan. Poistumisreitit on merkitty.

Ulkotapahtuma: Samanaikaisesti paikalla olevan maksimihenkilömäärän (yleisö, henkilökunta, esiintyjät, oheispalveluiden tuottajat, kilpailijat jne.) vaatima poistumisreittien yhteenlaskettu leveys on mm. Tapahtuma-alueen poistumisreittien yhteenlaskettu toteutunut leveys on mm.

Sisusteet:

Tapahtumassa käytettävät sisusteet ovat paloturvallisia.

Tapahtuman keskeyttäminen ja evakuointijärjestelyt

Tapahtuman häiriötilanteet, kuten tulipalo, sään aiheuttamat tilanteet, tilapäisten rakenteiden sortuminen sekä häiriökäyttäytyminen voivat aiheuttaa tapahtuman keskeyttämistarpeen. Tapahtuma tai osa siitä voidaan joutua keskeyttämään kokonaan tai hetkellisesti. Vakavissa poikkeustilanteissa tapahtuma-alue tai osa siitä voidaan joutua evakuoimaan.

Tapahtuman keskeyttämisestä ja evakuoinnista päättää tapahtuman järjestäjä, turvallisuudesta vastaava henkilö tai viranomainen.

Evakuointitilanteessa tapahtuman järjestyksenvalvojat ja muu henkilöstö opastavat yleisöä poistumaan poispäin vaarasta käyttäen lähimpiä poistumisreittejä. Yleisön opastamisessa hyödynnetään tapahtuman äänentoistolaitteistoa tai megafoneja.

Tilapäiset rakenteet

Tilapäinen rakenne	Määrä (kpl)	Koko
Lava	0	
Katsomo	0	
Teltta	2	n. 5x11 m

Tilapäinen rakenne	Määrä (kpl)	Koko

Teltojen osalta noudatetaan seuraavaa:

- Teltan henkilömäärä on mitoitettu samoin kuin kokoontumistilan henkilömäärä (katso kohta henkilömäärä).
- Telttakangas on vaikeasti syttyvää materiaalia (SL1, DIN4102 B1 tai vastaava).
- Teltasta on vähintään kaksi poistumisreittiä, joiden leveys on määritetty samoin kuin kokoontumistilassa (katso kohta poistumisjärjestelyt).
- Teltan poistumisreitit on opastettu.
- Teltta on sijoitettu riittävän kauas rakennuksesta.
- Teltan sijoituksessa on huomioitu myös pelastustiet sekä läheisten rakennusten poistumisreitit. Teltta-alueelle varataan pelastustiet, joiden leveys on vähintään 3,5 metriä.
- Teltan valmistajan pystytysohjeita noudatetaan.
- Teltta on kiinnitetty tukevasti alustaansa valmistajan tai pätevän suunnittelijan ohjeen mukaisesti esimerkiksi betoni- tai vesipainoin.
- Rajuilman sattuessa tai tuulen yltyessä yli 15 m/s teltojen kiinnitystä tehostetaan tai teltojen käyttö keskeytetään. Ihmiset ohjataan pois teltojen läheisyydestä ja teltat puretaan, jos se on mahdollista. Mikäli valmistaja on antanut muita ohjeita, noudatetaan niitä.

Tilapäiset sähköasennukset ja energianjakelun katkokset

Sähkön käytössä noudatetaan seuraavaa:

- Sähköasennukset ovat tehneet kelpoisuusvaatimuksen täyttävät henkilöt ja yritykset.
- Kulkureiteillä ja poistumisreiteillä olevat johdot on suojattu esimerkiksi kaapelikouruilla, kumimatoilla, upottamalla maahan tai nostamalla ylös. Sähkö- ja muut johtovedot eivät saa haitata tai aiheuttaa vaaraa tapahtuma-alueen ulkopuolella kävely- tai pyöräliikenteelle. Mahdollisissa kaapeloinneissa on käytettävä heijastavaa materiaalia ja varoittavia liikennemerkkejä.
- Ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja.
- Ulkona käytettävät sähkölaitteet ovat suojamaadoitettuja, suojaeristettyjä tai suojaännitteellä toimivia. Kuivissa ulko-olosuhteissa voidaan tilapäisesti käyttää myös sisäkäyttöön tarkoitettuja suojamaadoitettuja tai suojaeristettyjä laitteita. Näissä tilanteissa laitteet on eristetty maasta sekä suojattu sateelta ja kosteudelta.
- Tilapäisistä sähköasennuksista laaditaan asennustodistus, joka on saatavilla tapahtumapaikalla.

Aggregaattien käytössä noudatetaan seuraavaa:

- Aggregaatit on sijoitettu riittävän etäälle rakennuksista, rakenteista, liikenneväylistä ja yleisöalueesta.
- Aggregaattien käytössä noudatetaan Vaaralliset kemikaalit -kohdassa mainittuja turvallisuusjärjestelyitä.
- Aggregaattien läheisyyteen on sijoitettu vähintään 34 A 183 BC -teholuokan käsisammutin sekä riittävä määrä imeytysainetta.

Energianjakelun katkostilanteiden osalta noudatetaan seuraavaa:

- Ihmisten opastamiseen on varauduttu megafoneilla tai erillisellä varavoimalla varmennetulla ää-
nentoistolaitteistolla

Henkilökunnalle annettavat ohjeet

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on ilmoitettava tapahtuman turvallisuuspäällikölle/järjestäjälle numeroon . Ota yhteys tapahtuman turvallisuuspäällikköön/järjestäjään myös, jos havaitset ennaltaehkäisevien tai varautumiseen liittyvien järjestelyiden osalta puutteita. Ennaltaehkäisyn ja varautumisen keinot on kuvattu suunnitelman osiossa kaksi. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Yleiset ohjeet vaarojen ja riskien ennaltaehkäisyyn

1. Tarkkaile tapahtuma-alueella muun muassa kompastumis-, liukastumis-, kaatumis- ja putoamisvaaroja, kuten kulkureiteillä olevia sähköjohtoja sekä lattian, maaston ja rakenteiden liukkautta ja epätasaisuutta. Estä liikkuminen vaaraa aiheuttavalla alueella ja korjaa puute mahdollisuuksien mukaan.
2. Tarkkaile tapahtuma-alueen poistumisreittien ja pelastusteiden esteettömyyttä. Havaitessasi puutteen, korjaa tilanne mahdollisuuksien mukaan.
3. Kiinnitä huomiota tulipalon ennaltaehkäisyyn. Huomioi mahdolliset syttymislähteet sekä kiinnitä huomiota tavaroiden säilytykseen. Estä yleisön pääsy kosketuksiin nestekaasun ja muiden vaarallisten kemikaalien kanssa. Kartoita lähimmän alkusammutuskaluston sijainti.
4. Tarkkaile tilapäisten rakenteiden kiinnityksiä. Jos havaitset puutteita tilapäisten rakenteiden kiinnityksessä, korjaa tilanne mahdollisuuksien mukaan.
5. Varmista, että olet tietoinen vastualueesi maksimihenkilömäärästä. Tarkkaile alueen henkilömäärää ja rajoita tarvittaessa alueelle pääsyä. Mikäli havaitset ruuhkautumista, puutu tilanteeseen ennaltaehkäisevästi. Huolehdi myös omalta osaltasi yleisön ohjauksesta ja opastuksesta.
6. Kiinnitä huomiota yleisön kuntoon ja mahdollisiin merkkeihin alkavasta häiriökäyttäytymisestä sekä puutu tilanteisiin ennaltaehkäisevästi.

HÄTÄNUMERO 112

1. SOITA HÄTÄPUHELU ITSE, JOS VOIT
2. KERRO, MITÄ ON TAPAHTUNUT
3. KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA:
4. VASTAA SINULLE ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN
5. TOIMI ANNETTujen OHJEIDEN MUKAAN
6. LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI SIIHEN LUVAN
7. OPASTA APU PAIKALLE

Soita hätäkeskukseen uudelleen, mikäli tilanne muuttuu.

Sairaskohtaus-/ tapaturmatilanteessa

Henkeä uhkaavissa tilanteissa (esim. tajuton potilas, rintakipu, hengitysvaikeus) tee välittömästi hätäilmoitus suoraan hätänumeroon 112.

1. Kutsu paikalle tapahtuman ensiapuvastaava soittamalla numeroon . Toimi hänen antamiensa ohjeiden mukaisesti. Mikäli ensiapuvastaava ei pääse välittömästi paikalle, toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

2. Selvitä, mitä on tapahtunut. Saatko henkilön hereille?
Herättele häntä puhuttelemalla ja ravistelemalla. Jos henkilö ei herää,

Soita hätänumeroon 112.

Voit myös huutaa apua, ja pyytää paikalla olevia tekemään hätäilmoituksen numeroon 112. Hätäkeskuksen antamia ohjeita tulee noudattaa.

3. Käännä autettava selälleen ja selvitä hengittääkö hän normaalisti? Avaa hengitystie.
Ojenna autettavan pää leuan kärjestä nostamalla ja toisella kädellä otsasta painamalla. **Katso, kuuntele ja tunnustele hengitystä.** Arvioi onko hengitys normaalia, epänormaalia tai se puuttuu. Mikäli epäröit, toimi kuin hengitys ei olisi normaalia.

→ Hengitys on normaalia.

Käännä henkilö kylkiasentoon. Huolehdi, että hengitystie on avoin ja henkilö hengittää normaalisti. Seuraa ja tarkkaile hengitystä ammattiavun tulloon asti.

→ Hengitys ei ole normaalia tai se puuttuu.

Aloita elvytys.

4. Aloita paineluelvytys.

Aseta kämmenesi tyviosa keskelle autettavan rintalastaa ja toinen kätesi rintalastalla olevan käden päälle. Sormet ovat limittäin. Paina suorin käsivarsin kohtisuoraan alaspäin 30 kertaa siten, että rintalasta painuu 5–6 cm. Anna rintakehän palautua paineluiden välissä. Keskimääräinen painelutiheys on 100 kertaa minuutissa, eikä ylitä 120 kertaa minuutissa. Laske painelut ääneen.

5. Puhalla 2 kertaa.

Avaa hengitystie. Aseta suusi tiiviisti autettavan suun päälle ja sulje sormillasi hänen sieraimensa. Puhalla rauhallisesti ilmaa autettavan keuhkoihin. Puhalluksen aikana katso, että autettavan rintakehä nousee (liikkuu). Toista puhallus. Kahden puhalluksen kesto on 5 sekuntia.

6. Jatka elvytystä tauotta rytmillä 30:2 (30 painallusta ja 2 puhallusta)

kunnes autettava herää: liikkuu, avaa silmänsä ja hengittää normaalisti, ammattihenkilöt antavat luvan lopettaa tai voimasi loppuvat.

Tulipalotilanteessa

Ilmoita tulipalosta tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon _____ ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

Pelasta ja varoita

- Säilytä malttisi. Toimi rauhallisesti ja harkiten, mutta kuitenkin ripeästi.
- Pelasta ja varoita välittömässä vaarassa olevia. Älä kuitenkaan saata itseäsi hengenvaaraan.

Sammuta

- Yritä sammuttaa palo tai rajoittaa sitä alkusammutusvälineillä, kun palo on vielä hallittavissa.
- Älä sammuta vedellä rasvapaloa, rasvapalo leviää räjähdysmäisesti jo pienestä vesimäärästä.
- Vältä savukaasujen hengittämistä. Mene palon lähelle vasta, kun sinulla on alkusammutusvälineet käyttövalmiina.
- Jos paloa ei pysty turvallisesti sammuttamaan, yritä rajoittaa paloa sulkemalla ovi. Älä vaaranna itseäsi. Jos palavaan tilaan johtava ovi on kiinni ja kahva tai ovi on kuuma, älä avaa ovea.

Hälytä apua soittamalla hätänumeroon 112.

- Muista! Savu tappaa. Älä siis viivyttelä palavassa tilassa. Älä koskaan poistu savuiseen tilaan.

Rajoita palon leviämistä sulkemalla ovet, ikkunat ja ilmanvaihto.

Opasta pelastushenkilöstö paikalle.

Toimenpidejärjestys voi vaihdella tilanteen mukaan!

Vaikeassa sääolosuhteessa

Ilmoita vaikeasta sääolosuhteesta tapahtuman turvallisuuspäällikölle/järjestäjälle numeroon _____ ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Pyri rauhoittamaan yleisöä.
2. Mikäli sääolosuhteet yltyvät vaikeaksi, ohjaa yleisö pois tilapäisten rakenteiden, puiden ja irtaimiston läheisyydestä. Jos mahdollista, ohjaa yleisö siirtymään sisätiloihin (ei telttoihin!).
3. Rajuilman sattuessa tai tuulen yltyessä yli 15 m/s telttojen kiinnitystä tehostetaan ennalta määritellyn suunnitelman mukaisesti tai telttojen käyttö keskeytetään. Ihmiset ohjataan pois telttojen läheisyydestä ja teltat puretaan, jos se on mahdollista. Mikäli valmistaja on antanut muita ohjeita, noudatetaan niitä. Ohjeet:
4. Jos tapahtuma on sisätilassa, sulje ovet ja ikkunat. Älä päästä yleisöä ulkotiloihin. Odota sään tasaantumista.
5. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Toimintaohjeita sääilmiöiltä suojautumiseen löytyy myös Ilmatieteenlaitoksen verkkosivuilta osoitteesta <http://ilmatieteenlaitos.fi/varoitukset>.

Väentungostilanteessa

Ilmoita väentungoksesta tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon _____ ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Pyri rauhoittamaan yleisöä.
2. Ohjaa yleisöä pois päin väentungoksesta.
3. Valmistaudu tapahtuma-alueen evakuointiin.
4. Mikäli tapahtuma-alue tai sen osa joudutaan evakuoimaan, toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti. Ohjaa yleisöä käyttämään lähintä poistumisreittiä, mikäli se on turvallista.

Häiriökäyttäytymistilanteessa

Ilmoita häiriökäyttäytymisestä tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon _____ ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Älä mene uhkaavaan tilanteeseen yksin.
2. Säilytä riittävä etäisyys uhkaavaan henkilöön.
3. Puhu uhkaavalle henkilölle selkeästi, lyhyesti ja myötäile häntä.
4. Älä keskeytä, vähättele tai provosoidu vastauhkailuun.
5. Pidä kädet näkyvissä ja vältä uhkaavan henkilön tuijottamista.
6. Älä käännä uhkaavalle henkilölle selkääsi.
7. Pyri rauhoittamaan tilanne.

TARKISTUSLISTA

	OK	Ei käytössä	Korjattava / korjauksen vastuuhenkilö
Pelastussuunnitelma on laadittu ja toimitettu pelastuslaitokselle viimeistään 14 vrk ennen tapahtumaa.			
Tarvittavat ilmoitukset muille viranomaisille (mm. poliisi, Tukes, ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiset, rakennusvalvontaviranomaiset, aluehallintovirasto) on tehty ja viranomaisluvut on hankittu.			
Alkusammutuskalustoa on riittävä määrä. Kalusto on esteettömästi saatavilla ja sen sijainti on opastettu.			
Tapahtumaan on varattu riskiarvion perusteella määritelty ensiapuvalmius.			
Tapahtuma-alueen tai -tilan maksimihenkilömäärä on tiedossa ja sitä valvotaan.			
Palo-ovet ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Palo-ovia ei kiilata auki.			
Pelastustiet ovat merkitty asianmukaisesti ja ne pidetään esteettöminä.			
Poistumisreitit ovat kulkukelpoisia sekä esteettömiä.			
Käytettävät sisusteet ovat paloturvallisia.			
Tapahtuman keskeyttämisen ja evakuoinnin järjestelyt on suunniteltu ja ohjeistettu etukäteen.			
Tilapäisten rakenteiden osalta noudatetaan valmistajan antamia ohjeita sekä muita määräyksiä ja ohjeita.			
Tilapäisten sähköasennusten osalta noudatetaan määräyksiä ja ohjeita.			
Energiajakelun katkoksiin on varauduttu.			
Tuliesityksestä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen esitystä.			
Pyroteknisten tehosteiden käytöstä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen aiottua käyttöä.			
Ilotulitusnäytöksen järjestämisestä on ilmoitettu paikkakunnan poliisille viimeistään 14 vuorokautta ennen näytöksen järjestämistä.			
Tilapäismajoituksesta on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen majoituksen alkamista.			
Vaarallisten kemikaalien käytön sekä säilytyksen osalta noudatetaan määräyksiä ja ohjeita.			
Automaattiselle paloilmoittimelle on tehty tarvittavat irtikytkennät ja korvaava palovartiointi on järjestetty.			
Tapahtuman henkilöstö on perehdytetty ennaltaehkäisyyn ja varautumisen järjestelyihin.			
Henkilökunta on perehdytetty toimintaohjeisiin mahdollisessa onnettomuustilanteessa.			
Yleisön ohjeistuksesta ja opastamisesta on huolehdittu.			